

Egyensúlyi helyzet

természet, sport, szabadidő
kulturális összhangjának
egyensúlyában – a
hármashatárhegyi lakatlan
alsó hangár
újradefiniálása

Tudományos Diákköri Konferencia szekció-kíírás
BME Építésztechnológiai Kar
Középülettervezési Tanszék
Fenntartható Közösségek Stúdió
TDK 2022

kör.ép
BME
KÖZÉPÜLTERVEZÉSI
TANSZÉK

BEVEZETŐ

A Középülettervezési Tanszék fenntartható közösségekkel foglalkozó stúdiója tematikus Tudományos Diákköri Konferencia szekciót hirdet meg az érdeklődő hallgatók részére.

A technológiai fejlődés következtében életvitelünk jelentős változáson megy keresztül. Ha csak arra gondolunk, hogyan dolgozott egy csillagász, vagy egy építész fél évszázada és ma milyen eszközökkel és hogyan végzi el munkáját azt láthatjuk, hogy a szakmákra jellemző rendkívüli változatosság helyett, mintha mindenki ugyanúgy a gépe monitorját nézve dolgozna. Ez a fajta összerosódás érdekes átjárhatóságokat, de egyben karaktervesztést is jelent.

A Fenntartható Közösségek stúdió az elmúlt évben Tata város különleges természetközeli helyzeteivel foglalkozott. Az az izgalmas összetettség, amely a városi környezetben megjelenő különleges természeti formák (Kálvária-domb, Öreg-tó), jelenségek (őseMBERI kovakő bánya, vadlúd sokadalom)okán mindenki számára észlelhető, érzékenyebb építészeti megközelítésre hívnak minket. Mit és hogyan építsünk, hogy ezek az összetettségükben, diverzitásukban izgalmas helyzetek fennmaradjanak.

A Hármashatárhegyi Sportrepülőtér hasonlóan izgalmas és összetett hely, ahol az ember és a természet egymásra hangolt erős jelenlétét szimbolikusan is megjeleníteni képes sport -a gépi rásegítés nélküli repülés- immáron száz éve virágzik.

A HELYSZÍN RÖVID LEÍRÁS

A Hármashatárhegyi Sportrepülőtér üzemeltetője hazánk legrégebbi – a magyar repülés történetében a legnagyobb múlttal rendelkező – repülőegyesülete, a Műegyetemi Sportrepülő Egyesület (MSE) 1921-ben alakult. A terület a tanuló repülés kiváló terepe. A reptér történetében jelentős területhasználati módosulások mentek végbe az elmúlt száz évben. Míg korábban három hangárcsoport szolgálta ki a hegycsúcsig tartó területet, ma a felső hangárok már csak történeti mementóként emlékeztetnek a hőskor gumiköteles starthelyeire. A középső és alsó hangárok azonban jelenleg is üzemelnek. A középső hangár a paplanenyősök, sárkányrepülők bázisaként, míg az alsó hangár a sportrepülők tároló és szervizműhelyeként működik.

A terület domborzata, növényzete, élővilága nagyon változatos. A repterekre jellemző végtelen sík mező helyett itt a kifutópálya lankás domboldalakkal és sziklás hegyoldalakkal határolt. A reptér közvetlen szomszédságában Pesthidegkút lakóházai állnak. A terület különlegességét jelzi az a jelentős ürgepopuláció is, amely a kifutópálya nyírt-gyepes talajában tökéletes otthont talált. A területet a XX. század végéig birkákkal legeltették, így biztosítva a repüléshez szükséges gyep minőségét. A nyírt gyep tökéletesen megfelelt az ürgék rejtőzködési és védelmi megfigyelési szokásainak. Bár az ürgelyukak rontották a pálya minőségét, valódi problémát azonban a finomhangolású ökoszisztéma változása okozott. Az elmúlt időszakban közel fél évtizedig szünetelt a repülés és ezzel egyidőben a fűnyírás is megszűnt. A bárányok helyett a kutyasétáltatók kerültek túlsúlyba. A magasabb fűben az ürgék kiszolgáltatottabbá váltak a kutyák támadásával szemben. Bár mára ismét visszatért a repülés, ismét nyírják (géppel) a fűvet, de a pálya minőségét durván rontja a kutyák által hatalmas gödörre kikapart ürgelyukak sokasága...milyen apróságokon múlhat egy ökoszisztéma fenntarthatósága. Pedig ennek a repülőtérnek az egyik legkülönlegesebb vonása az a spontán sokszínűség, amely egymás kizárása nélkül képes éltetni a természetet, a repülést és a civil lakosság szabadidős jelenlétét.

PROGRAM

Az alsó hangár épületegyüttesének legrégebbi darabja, a motoros repülők hangára jelenleg lakatlanul áll. Műszaki állapota leromlott, fedélszerkezete beomlott, így az épület-bár a legkarakteresebb hangár a területen- utolsó óráit éli.

Mit kezdünk ezzel az épülettel? Mik a szellemi és műszaki értékei? Milyen megközelítéssel nyúlunk hozzá? Mit jelent, jelenthet a fenntarthatóság és annak közösségi vetülete ezen a helyen? Mit kell fenntartani és milyen eszközeink lehetnek hozzá?

Ezekre a kérdésekre keressük a tdk feladat keretén belül a válaszokat, amely a konkrét épület műszaki és funkcionális újradefiniálásán túlmutató átfogóbb, a fenntarthatóságot több oldalról vizsgáló kutatásba ágyazódik bele.

A TERVEZÉSI PROGRAM LEHETSÉGES HÁTTERE

A tervezési feladathoz könnyen kapcsolhatók további, a tervezést segítő, kiegészítő elméleti kutatási témák. A teljesség igénye nélkül:

- tájrehabilitáció új irányai, újradefiniálási kísérletek
- az arculatmegőrzés dilemmái a hőszigetelés korában
- fenntartható közösségépítő beavatkozások

TARTALMI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEK

A beadott építészeti tervek elsősorban az átalakított tér atmoszféráját mutassák be. A gondolat feltárásához a felajánlott négy eszköz (szöveg, rajz, térbeli makett, animáció) közül a pályázó hármat köteles bemutatni, viszont szabadon választhatja meg, melyik hármat:

_szöveg

Ez egy rövid esszé, amiben a felvetés eszmeisége jelenik meg, mely részletesen ismerteti a választott problémát, az azokra tett megoldási javaslatot. Nem műleírás, hanem a gondolat irodalmi karakterű megfogalmazása a cél. Az esszé szövege füzetbe, vagy táblóra rendezendő, amelyhez illusztrációk kapcsolódhatnak. A szöveg terjedelme 5-10 ezer karakter.

_rajz

Fontos az érzéki ábrázolás, a képzőművészeti igényű feldolgozás. A rajzok egységesen 60x60 cm méretű nyomtatott táblókon készítenők, a szükséges számban, kiállításra alkalmas és természetesen digitális formában is.

Tartalmi követelmények:

- áttekintő helyszínrajz a teljes területről
- alaprajz(ok), minimum egy áttekintő alaprajz a tervezéssel érintett területről a környezet ábrázolásával(1:100)
- legalább 2 metszet (1:100)
- legalább 2 homlokzat (1:100)
- látványterv

_térbeli makett

Az épületet, vagy a részletét bemutató makett, melynek anyaga és léptéke tetszőleges.

_animáció

A gondolat összegzésére alkalmas egy-perces film, technikája tetszőleges. Mutassa be a tervezett tér időbeli (pl. téli-nyári, nyitott-zárt) változásait.

A pályamunkákat a TDK-konferencián vetítettképes előadás formájában kell ismertetni.

kép: ConstructLAB, Oshtang Project, Darmstadt, 2014

MELLÉKLETEK

Az alábbi mellékletek letölthetők a Középülettervezési Tanszék honlapjáról:

- 01 Fotódokumentáció (helyszínfotók)
- 02 CAD tervek és helyszínrajzok

INSPIRÁLÓ PÉLDÁK, AJÁNLOTT IRODALOM

<https://jsa.no/filter/landscape/National-tourist-road-Liasanden-stop-point>
https://www.archdaily.com/search/all?q=casa de maderas&ad_source=jv-header
<https://www.archdaily.com/802948/skjern-river-pump-stations-johansen-skovsted-arkitekter>
https://www.archdaily.com/883075/tipperne-bird-sanctuary-johansen-skovsted-arkitekter?ad_medium=widget&ad_name=more-from-office-article-show
[Stage, Dnipro, UA](#)
<http://paceproject.eu/hu/projektek/turistamenedek-selmecbanya-banska-stiavnica-mellet-sk>
<http://paceproject.eu/hu/projektek/csikszentsimoni-lovarda-sansimion-csikszentsimon-hargita-ro>
<https://zoozoo.hu/2026-ra-kipusztulhatnak-magyarorszagon-az-urgek/>
<http://www.lhhh.hu/>

HELYSZÍN BEJÁRÁSA

A tervezési helyszín szabadon bejárható. Ajánlott a teljes terület megismerése, amely több kilométeres sétát jelent. (Felső hágárok, régi starthelyek, jelenlegi starthelyek) Az épület jelenleg életveszélyes, bemenni nem lehet, de bekukucsálva a tér szemrevételezhető.

BÍRÁLÓ BIZOTTSÁG

Dévényi Tamás	Ybl-díjas építész Budapesti Műhely
Lévai Tamás	építész Tarka architects
Zsuffa Zsolt	Ybl-díjas építész, Zsuffa és Kalmár Építész Műterem

ÜTEMEZÉS

01	Tanszéki TDK-témák meghirdetése	2022. április 21.
02	közös helyszínbejárás	2022. május, június
03	hallgatók jelentkezése TDK Konferenciára (absztrakt beadásával)	2022. szeptember vége
05	TDK dolgozatok beadása	2022. október vége
06	TDK Konferencia, dolgozatok és pályaművek bemutatása meghívott Bíráló Bizottsági tagok jelenlétében, értékelés és eredményhirdetés	2022. november

Témavezetőnek választható a tanszéki bármely oktatója és doktorandusza, de természetesen a Kar bármelyik tervezést oktató oktatója is! Bármilyen felmerülő kérdés esetén a pályázat teljes ideje alatt Fejérdy Péter DLA egyetemi docenstől tudtok kérdezni (fejerdy.peter@epk.bme.hu)! A hallgatói kérdésekre adott válaszokról minden pályázót értesítünk.

A Középülettervezési Tanszék által meghirdetett TDK-szekciókhoz a kapcsolattartás megkönnyítésére online jelentkezési listát ([TDK Közép jelentkezés 2022](#)) hoztunk létre az érdeklődők számára. Kérjük, itt jelentkezettek mielőbb, kapcsolatfelvétel céljából, de személyesen keressétek a választott konzulnst is.

Budapest, 2022. április 21.

kép: *Woven, Installáció, Piestany, Szlovákia, 2016*

